

## U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy Mgr. Ing. Radovana Havelce a soudců Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Tomáše Rychlého, JUDr. Pavla Simona a Mgr. Jitky Zavřelové, rozhodl o návrhu **P. K.**, a **L. K.**, obou zastoupených Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem, se sídlem v Praze 1, Na Florenci 2116/15, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi **Okresním soudem v Opavě** a **Krajským úřadem Moravskoslezského kraje**, a dalších účastníků řízení vedeného u Okresního soudu v Opavě pod sp. zn. 14 P 321/2022, o určení data narození, o určení jména a příjmení a o změnu poručníka: za účasti nezletilé V. I. S.,

t a k t o:

Návrh **s e o d m í t á**.

### O d ů v o d n ě n í:

[1] Návrhem doručeným zvláštnímu senátu dne 26. 11. 2024 se P. K. a L. K. (dále jen „navrhovatelé“) domáhali, aby zvláštní senát zřízený podle zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) rozhodl tvrzený kompetenční spor ve věci vedené u Okresního soudu v Opavě pod sp. zn. 14 P 321/2022, o určení data narození, o určení jména a příjmení a o změnu poručníka.

[2] Z vyžádaného spisu a navrhovateli předložených listin vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Dne 7. 12. 2021 byla v babyboxu Slezské nemocnice v Opavě nalezena nezletilá dívka ve věku 3 až 4 měsíce. Téhož dne kontaktovala telefonicky primáře dětského oddělení Slezské nemocnice a následně Orgán sociálněprávní ochrany dětí Opava (dále jen „OSPOD“) V. S. s tím, že je matkou dítěte umístěného do babyboxu. Dne 8. 12. 2021 byl na Magistrátu města Opavy, odboru sociálních věcí, sepsán pracovníci OSPOD protokol s V. S., v němž se identifikovala jako matka nezletilé, umístěné dne 7. 12. 2021 do babyboxu Slezské nemocnice v Opavě, uvedla údaje o nezletilé, která se má jmenovat I. V. S., narozená X, v O. – V., trvale bytem M. O., n. Dr. E. B.555/6. Údaje byly ověřeny nahlédnutím do evidence obyvatel, kde bylo dítě těchto údajů nalezeno. Dne 2. 2. 2022 měla V. S. podstoupit test DNA za účelem prokázání příbuzenského vztahu mezi ní a nezletilou, na který se však z finančních důvodů nedostavila. Nezletilá byla nadále vedena jako *Nezjištěno Nezjištěno* a rozsudkem Okresního soudu v Opavě ze dne 28. 6. 2022, čj. 14 Nc 36/2022-63, byla svěřena do pěstounské péče na přechodnou dobu; poručníkem jí bylo jmenováno Statutární

město Ostrava, Úřad městského obvodu Vítkovice. Následně byla rozsudkem Okresního soudu v Opavě ze dne 6. 12. 2022, čj. 14 P 321/2022-119, svěřena do společné pěstounské péče navrhovatelů. Rozsudkem ze dne 26. 9. 2023, čj. 0 Nc 7403/2023-68, zamítl Okresní soud ve Frýdku-Místku návrh domnělé matky V. S. na určení mateřství k nezletilé I. V. S., narozené X, s tím, že není důvodný, neboť z rodného listu nezletilé I. V. S., narozené X, výpisu z centrální evidence obyvatel a zprávy statutárního města Ostrava vyplynulo, že tuto porodila dne 8. 8. 2021 v Nemocnici A., V. nemocnice, a. s., matka V. S. narozená X, která je vedena v rodném listě nezletilé jako její matka. Podle soudu dále nebylo právně ověřeno a ztotožněno, že nezletilá I. V. S., narozená X, je nezletilá Nezjištěno Nezjištěno, narozená nezjištěného dne, nalezená 7. 12. 2021 v babyboxu Slezské nemocnice v Opavě.

[4] Okresní soud v Opavě rozsudkem ze dne 11. 12. 2023, čj. 14 P 321/2022-190, určil, že za den narození nezletilé Nezjištěno Nezjištěno, ženského pohlaví, nezjištěného data narození, nalezené dne 7. 12. 2021 v babyboxu Slezské nemocnice v Opavě, Olomoucká 86, t. č. v péči pěstounů L. K. a P. K., platí datum 8. 8. 2021 (výrok I), nezletilá ponese osobní jméno „I. V.“ a příjmení „K.“ (výrok II), společnými poručníky jmenoval manžele P. K., narozeného X, a L. K., narozenou X, společně bytem F. nad O., N. V. 71, kteří budou nezletilou zastupovat a spravovat její majetek namísto rodičů, čímž změnil rozsudek Okresního soudu v Opavě ze dne 28. 6. 2022, čj. 14 Nc 36/2022-63 (výrok III), a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV).

[5] Okresní soud dospěl k závěru, že je namístě především rozhodnout o určení data narození, jména a příjmení nezletilé Nezjištěno Nezjištěno, neboť návrh domnělé matky na určení mateřství Okresní soud ve Frýdku-Místku zamítl (jako nedůvodný, neboť domnělá matka byla v rodném listu nezletilé uvedena). Od nalezení nezletilé v babyboxu si navrhovatelé s nezletilou postupně vytvářejí citový vztah, nadále o ni řádně pečují jako pěstouni, mají v budoucnu v úmyslu nezletilou osvojit, proto soud v souladu s jejich přáním, pokud rozhoduje o určení data narození, jména a příjmení, k jejich názoru významně přihlédl. Soud se může domnívat, že u nezletilé Nezjištěno Nezjištěno se jedná pravděpodobně o nezletilou I. V. S., která se narodila dne X. V žádném případě však neuzavírá, že to je uvedená nezletilá, neboť k tomuto není v tomto řízení oprávněn. Vzhledem k okolnostem případu soud určil datum narození 8. 8. 2021, neboť jiné indicie a jiné skutečnosti neměl k dispozici a nezletilá věkově i fyzicky odpovídá tomuto datu narození. Stejně tak soud rozhodl o určení jména a příjmení podle přání pěstounů, kteří se při uzavření manželství dohodli, že jejich případné děti ponesou příjmení K. – K. Proto bylo jejich přání rovněž vyhověno za situace, kdy soud neshledal žádné jiné vhodné možnosti a toto rozhodnutí rovněž považuje za plně v zájmu nezletilé.

[6] V návaznosti na rozsudek Okresního soudu v Opavě ze dne 11. 12. 2023, čj. 14 P 321/2022-190, požádala L. K. dne 21. 2. 2024 Magistrát města Opavy, odbor vnitřních věcí, oddělení matriky (dále jen „matriční úřad“) o přidělení rodného čísla a vydání rodného listu nezletilé I. V. K., narozené X.

[7] Rozhodnutím ze dne 17. 4. 2024, čj. MMOP 62348/2024/7060/2024/VNIT, matriční úřad žádost o vydání rodného listu a přidělení rodného čísla dítěti I. V. K., narozené X, zamítl. Ke společnému odvolání navrhovatelů Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor vnitra a krajský živnostenský úřad (dále jen „Krajský úřad Moravskoslezského kraje“)

pokračování

rozhodnutím ze dne 5. 6. 2024, čj. MSK 68119/2024, rozhodnutí matričního úřadu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Matriční úřad rozhodnutím ze dne 7. 8. 2024, čj. MMOP 129829/2024/7060/2024/VNIT, žádost o vydání rodného listu dítěti I. V. K., narozené X, opětovně zamítl. K odvolání navrhovatelů Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodnutím ze dne 25. 9. 2024, čj. MSK 117573/2024, rozhodnutí matričního úřadu potvrdil a odvolání zamítl.

[8] Krajský úřad se ztotožnil s matričním úřadem, že po provedeném obsáhlém šetření není pochyb o tom, že narození dítěte odloženého do babyboxu Slezské nemocnice Opava dne 7. 12. 2021 již bylo zapsáno, a to v matriční knize vedené Úřadem městského obvodu Vítkovice, pod identitou I. V. S., narozená X, O.-V. Vydání rodného listu a přidělení rodného čísla, kterému musí předcházet provedení zápisu o narození dítěte nezjištěné totožnosti, tak není možné.

[9] Navrhovatelé v návrhu na řešení pozitivního kompetenčního sporu poukázali na obecnou pravomoc soudů rozhodovat o jméně, příjmení a datu narození nezletilých dětí podle § 466 písm. a) a o) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, a § 17 odst. 2 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o matrikách“). Předpokladem pro rozhodnutí soudu je, že dítě, které je předmětem rozhodování, je zapsáno v příslušné matriční knize narození, tj. soud má postaveno najisto, že rozhoduje o subjektu práva. V případě nalezenců, včetně dětí uložených do babyboxů je třeba, aby policejní orgán provedl šetření, které zahrnuje i zprávu ošetřujícího lékaře o pohlaví a pravděpodobném datu narození dítěte. Účelem tohoto šetření orgánů policie při vzájemné součinnosti příslušného matričního úřadu by mělo být ztotožnění nalezeného dítěte a zabránění duplicitní registraci jednoho a téhož dítěte. Matriční úřad na základě tohoto šetření provede zápis nalezeného dítěte do matriční knihy narození. Teprve v případě, kdy matriční úřad vyloučí, že by dítě nalezené v babyboxu již bylo zapsáno v knize narození, a je proto třeba nalezenci určit jméno, příjmení a datum narození, činí v souladu s § 17 odst. 3 zákona o matrikách oznámení soudu, který o identitě bezodkladně rozhodne. V posuzovaném případě Okresní soud v Opavě rozhodl dne 11. 12. 2023 o identitě nezletilé nalezené v babyboxu Slezské nemocnice v Opavě, avšak matriční úřad se o nález nezletilé Nezjištěno Nezjištěno, resp. I. V. K., dozvěděl poprvé až dne 20. 2. 2024, kdy navrhovatelka požádala o vydání jejího rodného listu. Obdobně i zprávu o šetření policejního orgánu o okolnostech nalezení nezletilé v babyboxu matriční úřad poprvé obdržel až dne 8. 3. 2024. V následném šetření bylo přitom prokázáno, že narození nezletilé, o které Okresní soud v Opavě rozhodoval, je již v matričních knihách s největší pravděpodobností uvedeno, a to pod jménem I. V. S., narozená X (správně 2021; poznámka zvláštního senátu). Citovaným rozsudkem Okresního soudu v Opavě byla podle navrhovatelů založena duplicitní identita nezletilé Nezjištěno Nezjištěno nalezené dne 7. 12. 2021 v babyboxu Slezské nemocnice v Opavě. Navrhovatelé jsou přesvědčeni, že Okresní soud v Opavě si svým postupem nesprávně přisvojil pravomoc matričního úřadu, když o identitě nezletilé nalezené v babyboxu rozhodl předčasně, aniž by byl proveden příslušný zápis dítěte nezjištěné totožnosti do příslušné knihy narození ve smyslu § 17 odst. 2 zákona o matrikách a tím byla vyloučena duplicitní registrace. Rozsudek Okresního soudu v Opavě ze dne 11. 12. 2023, čj. 14 P 321/2022-190, a rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 25. 9. 2024, čj. MSK 117573/2024, nemohou dle mínění navrhovatelů obstát vedle sebe z důvodu, že nezletilá I. V. má nyní dvojí totožnost. Proto je

třeba rozsudek Okresního soudu v Opavě ze dne 11. 12. 2023, čj. 14 P 321/2022-190, procesně odklidit. Podle navrhovatelů má zvláštní senát rozhodnout tak, že příslušný vydat rozhodnutí v předmětné věci je správný orgán v řízení dle zákona o matrikách, a vyslovit nicotnost rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 11. 12. 2023, čj. 14 P 321/2022-190.

[10] Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o kompetenčním sporu, přičemž vycházel z následujících skutečností a úvah:

[11] Podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“) se podle tohoto zákona postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost (dále jen „pravomoc“) vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy.

[12] Z ustanovení § 1 odst. 2 téhož zákona plyne, že kompetenčním sporem je buď spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž již druhá strana vydala pravomocné rozhodnutí (pozitivní kompetenční spor), anebo spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků (spor negativní).

[13] Takto vymezené kompetenční spory projednává a rozhoduje zvláštní senát (srov. § 2 odst. 1 tohoto zákona). Ten pak rozhodne, kdo je příslušný vydat rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení (§ 5 odst. 1 téhož zákona).

[14] Esenciální podmínkou pro to, aby byla založena pravomoc zvláštního senátu, je tedy existence kompetenčního sporu.

[15] Podle § 864 občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), není-li žádný z rodičů znám, určí soud i bez návrhu osobní jméno a příjmení dítěte.

[16] Podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), předává ministerstvo rodná čísla výdejovým místům, kterým je mimo jiné matriční úřad, který přiděluje rodná čísla fyzickým osobám narozeným na území České republiky.

[17] Podle § 15 písm. a) zákona o evidenci obyvatel, je dokladem o přiděleném rodném čísle rodný list, oddací list, doklad o partnerství nebo úmrtní list, na němž je uvedeno rodné číslo nositele rodného čísla.

[18] Podle § 16 zákona o evidenci obyvatel rodné číslo přidělí výdejové místo a) fyzické osobě při narození nebo osvojení nezletilé fyzické osoby, b) občanu, který dosud rodné číslo neměl.

[19] Jak vyplývá z ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. základní podmínkou pro to, aby se jednalo o kompetenční spor je, že dvě, či více stran vedou řízení o totožné věci. Ustálená judikatura i právní věda za totožné věci považují takové věci, kde je dána totožnost předmětu řízení a totožnost účastníků řízení (viz usnesení zvláštního senátu ze dne

pokračování

11. 5. 2009, čj. Konf 21/2008-89). Již podmínka totožnosti předmětu řízení však v daném případě naplněna není, neboť v řízení vedeném podle § 864 o. z. soud rozhoduje o určení osobního jména a příjmení dítěte [řízení o určení jména a příjmení dítěte může soud spojit s řízením o určení místa a data narození nezletilého (viz Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol. Občanský zákoník. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2024, komentář k § 864], zatímco v řízení podle výše citovaných ustanovení zákona o evidenci obyvatel jde o přidělení rodného čísla fyzické osobě.

[20] Nad rámec uvedeného zvláštní senát poznamenává, že vedle stran kompetenčního sporu přiznává § 3 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. aktivní procesní legitimaci také těm, o jejichž právech nebo povinnostech bylo nebo mělo být rozhodováno v řízení před stranou kompetenčního sporu, tedy účastníkům soudního nebo správního řízení. Ve vztahu k výrokům I a II rozsudku ze dne 11. 12. 2023, čj. 14 P 321/2022-190, jimiž Okresní soud v Opavě určil den narození nezletilé datem 8. 8. 2021, osobní jméno „I. V.“ a příjmení „K.“, nebyli navrhovatelé účastníky řízení, neboť ve vztahu k nim soud nerozhodoval o jejich právech nebo povinnostech.

[21] Ohledně výroků III a IV rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 11. 12. 2023, čj. 14 P 321/2022-190, jimiž byli navrhovatelé jmenováni společnými poručníky nezletilé a bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, pak z návrhu na řešení kompetenčního sporu nevyplývá, v čem by měl spočívat kompetenční spor, přestože se i vůči nim navrhovatelé domáhají vyslovení nicotnosti.

[22] Vzhledem k uvedeným skutečnostem je zřejmé, že kompetenční spor neexistuje. Zvláštnímu senátu nezbylo, než návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu odmítnout [§ 4 zákona č. 131/2002 Sb., a § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

**P o u č e n í:** Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. března 2025

Mgr. Ing. Radovan Havelec  
předseda zvláštního senátu